

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

raadsnummer 2023 27
collegevergadering d.d. 28 maart 2023
raadsvergadering d.d. 26 april 2023
programma Circulaire en duurzame hoofdstad
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 8175
team RGPMAN
steller R.Huizinga
doorkiesnummer 9406
e-mail r.huizinga@venlo.nl
datum 28 februari 2023
bijlage(n)
datum verzonden

Onderwerp

1^e wijzigingsbesluit Verordening Zonnepanelenproject gemeente Venlo 2021

Advies

1. een krediet beschikbaar te stellen van maximaal € 3.375.000,00 voor langlopende geldleningen aan individuele deelnemers voor de tweede tranche van circa 750 zonnepaneleninstallaties;
2. het 1e wijzigingsbesluit van de Verordening zonnepanelenproject gemeente Venlo 2021 vast te stellen.

Raadsbesluit

Aanleiding

In december 2022 is de inschrijving voor de burgers van het zonnepanelenproject van start gegaan en tot 1 maart 2023 hebben ruim 775 mensen zich aangemeld voor deelname. Hiervan zijn 370 offertes akkoord en vanaf eind maart worden de installaties geïnstalleerd. We kunnen vaststellen dat dit project succesvol is.

In september 2021 heeft u besloten (nr RV 2021-42) tot uitvoering van het zonnepanelenproject en ons college opdracht gegeven om het project uit te voeren. Hiervoor heeft u een krediet van maximaal € 3.280.000,- beschikbaar gesteld voor het verstrekken van langlopende geldleningen aan individuele deelnemers voor de eerste tranche van 750 zonnepaneleninstallaties. Voor deze tranche is een looptijd van twee jaar vastgesteld. We verwachten dat de eerste tranche halverwege dit jaar al volloopt. Om te voorkomen dat het project dan in de pauzestand gezet dient te worden adviseren wij om het krediet voor de tweede tranche te verstrekken.

Binnen het programma: 'Venlo Circulaire en Duurzame Hoofdstad' werken we aan een nieuwe toekomst en een groen Venlo. Binnen dit programma zoeken we naar kansen voor nieuwe energie, nieuwe natuur en nieuw gebruik. Als het gaat over nieuwe energie betekent dat ook nieuwe manieren om energie op te wekken (door zon en wind). Duurzame energieopwekking is een belangrijk thema in de klimaatdoelstellingen. Door energie te besparen én duurzaam op te wekken, willen we in 2030 minimaal 25% minder CO2 uitstoten dan in 2015. Gelet op de schaarse ruimte in Venlo willen we gronden daarbij zoveel mogelijk ontzien. Zonne-energie opwekken op daken kan daarentegen rekenen op draagvlak en dit willen we stimuleren. In de vastgestelde RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (mei 2021) hebben we als doel gesteld dat in 2030 op 70% van de geschikte daken gemiddeld 10 zonnepanelen liggen. Voor grootschalige projecten nemen we hiervoor al regionale maatregelen, maar ook op een kleinere schaal kunnen we een bijdrage leveren, bijvoorbeeld met het plaatsen van zonnepanelen op particuliere daken.

Beoogd effect

Met dit zonnepanelenproject dragen we bij aan het benutten van de potentie van zonne-energie op particuliere daken in onze gemeente. In 4 jaar of zoveel eerder, willen we beide tranches (max. 1500 woningen) voor zonnepaneleninstallaties hebben uitgegeven. Dit project richt zich primair op alle particuliere woningeigenaren die op dit moment geen zonnepanelen kunnen of willen aanschaffen vanuit de bestaande mogelijkheden. We kunnen inmiddels stellen dat we met dit project drempels wegnemen en stimuleren we een grotere groep inwoners om zonnepanelen te plaatsen. Daarbij borgen we zoveel mogelijk dat dit project toegankelijk is voor inwoners met een smalle beurs en kwetsbare doelgroepen, zodat zij ook kunnen meeprofiteren.

Argumenten

1.1 We geven uitwerking aan energiebesparing in de gebouwde omgeving

Het zonnepanelenproject beoogt de installatie van gemiddeld 12 zonnepanelen bij 1500 kleinverbruikers. De verwachting is dat dit project daarnaast ook andere woningeigenaren inspireert om zonnepanelen te plaatsen. Naast de directe impact van 1500 installaties heeft dit project dus ook een positief effect op de bereidheid van inwoners om te investeren in duurzame energie. Daarmee draagt dit project op meerdere manieren bij aan de realisatie van onze klimaatdoelstellingen.

1.2 Zonnepanelen worden voor een bredere doelgroep toegankelijk

Doordat de gemeente de voorfinanciering regelt, kunnen ook woningeigenaren deelnemen die bij een reguliere kredietverstrekker worden afgewezen. In dit project vindt ook geen BKR-toets of BKR-registratie plaats. Hiermee wordt het aanschaffen van zonnepanelen toegankelijk voor een groep inwoners voor wie dit nu financieel niet mogelijk is. Daarnaast geven veel woningeigenaren aan dat zij wel willen investeren in zonnepanelen, maar dat zij stuiten op een aantal drempels, waaronder: het uitzoekwerk, administratieve handelingen en het onderhoud. Dit project neemt die bezwaren weg. Hierbij werkt de gemeente als betrouwbare afzender drempelverlagend voor inwoners die nu geen keuze kunnen of willen maken tussen de vele aanbieders.

Met dit project bieden we inwoners zowel administratieve ontzorging als financiële ondersteuning. Juist met die combinatie kunnen we een bredere doelgroep overtuigen.

1.3 Deelnemers hebben financieel voordeel vanaf het eerste jaar

Door het project over 15 jaar te spreiden, bereikt de deelnemer al vanaf jaar 1 een jaarlijks netto financieel voordeel. De opbrengsten zijn onder de streep ieder jaar hoger dan de hieraan gerelateerde kosten zoals rente en aflossing. In tegenstelling tot de leningen die we kennen, levert een duurzaamheidslening zoals deze juist geld op. Dit verhoogt de kans dat uitstaande leningen makkelijk terugbetaald kunnen worden. Tot slot gaan de panelen langer mee dan de periode van 15 jaar waarin de deelnemer rente en aflossing betaalt. Ook in de jaren daarna is er nog sprake van een financieel voordeel voor de deelnemer. Dit voordeel bestaat uit het grotendeels wegvallen van de kosten voor elektriciteitsverbruik.

1.4 De gemeente Venlo wordt ontzorgd in de uitvoering

We beleggen in dit project zoveel mogelijk uitvoerende en administratieve taken bij de derde private partij (serviceprovider). Hierbij gaat het over de levering, de plaatsing en het onderhoud, maar ook over de administratie.

1.5 Er is geen sprake van staatssteun

Door marktconform te handelen voorkomen we dat een overheidsmaatregel als deze wordt aangemerkt als staatssteun. Met de openbare aanbesteding van de serviceprovider is zeker gesteld dat de dienst tegen marktprijs wordt verkregen en daarmee marktconform is.

1.6 Het verstrekken van leningen voor zonnepanelen door de gemeente is alleen toegestaan als dit door de gemeenteraad tot de publieke taak wordt gerekend

In de Wet financiering decentrale overheden (FIDO) is bepaald dat de gemeente alleen leningen mag verstrekken als dit gebeurt in het algemeen belang. Uw raad heeft besloten dat de activiteiten die uit het projectplan voortvloeien behoren tot de publieke taak van de gemeente.

Raadsbesluit

1.7 Regels om financiering mogelijk te maken

De Verordening zonnepanelen gemeente Venlo 2021 is vastgesteld en op 15 december 2022 gepubliceerd. Het college heeft hiermee de bevoegdheid om deelnemers leningen te verstrekken voor het plaatsen van zonnepanelen. De verordening biedt daarnaast de juridische bevoegdheid om dit te doen zonder dat de gemeente daarvoor een vergunning nodig heeft, als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht. In de Verordening is het budget vastgesteld op 3.280.000 euro. Als het budget wordt opgehoogd dient de Verordening hierop te worden gewijzigd. De raad wordt voorgesteld om te besluiten de Verordening ten aanzien van het budget te wijzigen.

Kanttekeningen

1.1 Het risico dat deelnemers de betalingsverplichting niet nakomen (debiteurenrisico)

Het debiteurenrisico ligt in dit project bij de serviceprovider. Gemeenten met vergelijkbare projecten hebben echter nauwelijks negatieve ervaringen met betalingsrisico's van deelnemers. Het project is gespreid over 15 jaar, waardoor de deelnemer ieder jaar een netto financieel voordeel bereikt. Dit verhoogt de kans dat uitstaande leningen makkelijk kunnen worden terugbetaald. In tegenstelling tot de leningen die we kennen, levert deze lening juist geld op voor de deelnemer. Ingeval van een verhuizing van de deelnemer is het mogelijk om het eigenaarschap en de lening over te dragen aan de nieuwe eigenaar. Ook is het mogelijk om in één keer af te lossen en de waarde van de zonnepanelen te verrekenen via de verkoopprijs van de woning. Ingeval van overlijden gaat het contract over naar de erfgenamen. Voor deelname aan dit project vindt geen BKR-toets en geen BKR-registratie plaats. Het weghalen van deze drempels voor deelname weegt in dit project zwaarder dan het zeer minimale betalingsrisico. Er heeft een juridische toets plaatsvonden naar de rechtmatigheid van deze keuze. Omdat we voldoen aan de uitsluitingsgronden van artikel 1:20 Wet op het financieel toezicht zijn we toetsing of registratie niet verplicht.

1.2 Het risico dat de uitvoerende partij (serviceprovider) failliet gaat

De gemeente sluit een contract af met de deelnemer en gaat daarmee een verplichting aan tot het nakomen van contractuele afspraken zoals service en onderhoud. Indien de serviceprovider failliet gaat, moeten we service en onderhoud dus opnieuw aanbesteden. Eventuele meerkosten komen in dit geval voor rekening van de gemeente. We storten de maandelijkse incassobedragen van de deelnemers op een projectrekening ten name van de gemeente. Hiermee voorkomen we dat de rekening vatbaar is voor beslag ingeval van faillissement van de serviceprovider.

1.3 Mogelijke afbouw salderingsregeling

Als je meer stroom opwekt dan je zelf verbruikt, dan kun je gebruik maken van de salderingsregeling. Aan het eind van het jaar mag je de energie die de zonnepanelen hebben opgewekt wegstrepen tegen de energie die je hebt verbruikt. Je levert de stroom dan terug aan het net. Het wetsvoorstel om vanaf 2025 stapsgewijs te stoppen met deze regeling kan consequenties hebben voor de terugverdiendtijd van zonnepanelen voor particulieren. De besparing die zonnepanelen opleveren hangt namelijk af van de prijs van de opgewekte stroom. De aanschaf van zonnepanelen blijft naar alle waarschijnlijkheid nog steeds een goede investering, ook als de salderingsregeling wordt afgebouwd.

1.4 Projectdoelstellingen en -kosten zijn indicatief

Een onvoorziene kostenstijging kan er toe leiden dat er geen kansrijk project meer mogelijk is. Gedurende de looptijd van 15 jaar kunnen de landelijke regels en de elektriciteitsprijzen bijvoorbeeld veranderen. We wijzen deelnemers er op dat dergelijke ontwikkelingen voor eigen risico zijn. Ook het aantal deelnemers dat met dit budget kan worden bereikt is een schatting. Gebaseerd op de ervaringscijfers bij soortgelijke projecten, zien we dat een gemiddelde installatie bestaat uit 12 panelen. Om te voorkomen dat een beperkte groep deelnemers een te groot beslag legt op het beschikbare budget, is het aantal af te nemen panelen per deelnemer begrenst op 30 stuks. Om te voorkomen dat kleine particuliere beleggers hun woningen beleggen met zonnepanelen, terwijl dit mogelijk ten koste gaat van bewoners met een smalle beurs, geldt er ook een zelfbewoningsplicht voor deelname aan dit project.

Raadsbesluit

1.5 Uitbreiding naar andere doelgroepen

Dit project richt zich primair op particuliere woningeigenaren die op dit moment geen zonnepanelen kunnen of willen aanschaffen vanuit de bestaande mogelijkheden. De lening wordt opengesteld voor particuliere woningeigenaren en ook voor rechtspersonen zonder winstoogmerk, zoals verenigingen en VvE's. Ondernemingen kunnen niet deelnemen aan deze regeling. Leningen verstrekken aan een onderneming stelt veel aanvullende voorwaarden rondom het risico op staatssteun en het betalingsrisico bij ondernemingen is op dit moment onvoldoende in beeld. We verkennen welke mogelijkheden er naast dit project zijn voor andere doelgroepen zoals het (mkb-)bedrijfsleven en woningeigenaren zonder geschikt dak. Omdat zonnepanelen zijn verbonden aan een woning in eigendom leent dit project zich ook niet voor huurders. We zien dat soortgelijke initiatieven voor huurders worden opgepakt door woningcorporaties.

1.6 Stimuleren van de geprioriteerde doelgroep

Dit project richt zich primair op alle particuliere woningeigenaren die op dit moment geen zonnepanelen kunnen of willen aanschaffen vanuit de bestaande mogelijkheden. We hebben verkend welke mogelijkheden er zijn om deelname door deze doelgroep te prioriteren. Dit heeft geresulteerd in een begrenzing van het maximale aantal panelen, een zelfbewoningsplicht en het niet uitvoeren van een BKR-toets of -registratie. Daarbij borgen we dat dit project toegankelijk is voor huishoudens met een smalle beurs en kwetsbare doelgroepen. De ervaring leert echter dat hoeveel financiële drempels we ook wegnemen, de mate waarin inwoners de weg weten te vinden naar gemeentelijke regelingen nogal verschilt. Met gerichte communicatie sturen we erop dat ook deze inwoners een eerlijke kans krijgen voor deelname aan dit project.

1.7 De gemeente als kredietverstrekker

De rol van kredietverstrekker is voor de gemeente Venlo niet gebruikelijk. Desalniettemin zijn er in het zuiden van Nederland tal van voorbeelden waar gemeenten met soortgelijke projecten zijn gestart. Enkele voorbeelden zijn: Parkstad-gemeenten (+ 4000 plaatsingen sinds 2017), De Groene Zone (+ 3000 plaatsingen sinds 2018) en de Gemeente Tilburg (gestart in 2021). Dit project is daarmee uniek voor Venlo, maar zeker niet in Nederland.

Financiën

Tweede tranche

In de aanbesteding zijn we uitgegaan van een projectomvang van 1500 installaties, en door deze op te delen in twee tranches met een go/no-go evaluatiemoment, blijft het risico voor de gemeente beperkt. We hadden voor de eerste tranche van 750 installaties een looptijd van 2 jaar gepland. Gelet op het aantal gesloten overeenkomsten is het realistisch om de planning bij te stellen door de tweede tranche naar voren te halen. Wij adviseren u om het krediet voor de tweede tranche te verstrekken zodat we deze kunnen laten aansluiten op de eerste tranche.

Btw

Tot 1 januari 2023 diende particuliere eigenaren van zonnepanelen de btw over de aanschaf en installatie binnen 6 maanden na het jaar van de investering terug te vragen. Deze regeling leidde voor de eigenaren en belastingdienst extra administratie op. De overheid heeft besloten om vanaf 1 januari 2023 de btw op zonnepanelen te verlagen van 21% naar 0%. Particulieren hoeven de btw dan niet meer terug te vragen bij de Belastingdienst.

Raadsbesluit

Benodigde investeringskrediet tweede tranche

Bij de raming van het benodigde maximale investeringsvolume voor de tweede tranche gaan we uit van gemiddelde investeringskosten van € 4.500 per installatie, inclusief eventuele vervanging van de meterkast. Ten opzichte van de eerste tranche is er een geringe prijsstijging doorgevoerd. Het totaal benodigde krediet voor de tweede tranche van 750 installaties bedraagt dan € 3.375.000.

Financiering en rentepercentage

Ook voor de tweede tranche geldt voor de deelnemers een rente van 1,50%. We bieden hiermee een zeer aantrekkelijk rente waarmee we het voor een grote groep deelnemers voldoende aantrekkelijk maakt om deel te nemen aan het zonnepanelenproject. In dit rentepercentage van 1,5% is een opslag van 0,25% opgenomen voor het verrekenen van interne administratiekosten en een opslag van 0,25% voor het debiteurenrisico. Het verschil tussen de het renteomslagpercentage ad. 3% en het rentepercentage voor de deelnemers ad. 1,50% dekken we uit de beleidsmiddelen van 'Circulaire en duurzame hoofdstad'.

Communicatie

Na een positief raadsbesluit wordt de tweede tranche aansluitend op de eerste tranche geopend zodat het project naadloos kan worden voortgezet. De gemeente wordt in de communicatie ontzorgd door de serviceprovider. De primaire verantwoordelijkheid voor het werven van de leads ligt bij de serviceprovider. Desalniettemin is er ook voor de gemeente een rol weggelegd in de communicatie. Gerichtte communicatie is een instrument om erop te sturen dat inwoners met een smalle beurs en kwetsbare doelgroepen een eerlijke kans krijgen voor deelname aan dit project. Hierbij hebben we niet alleen aandacht voor financieel kwetsbare inwoners, maar kijken we ook naar problematiek zoals laaggeletterdheid. Met onze afdeling communicatie zetten we de juiste middelen in die nodig zijn om deze groepen doelgericht te bereiken.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp 1^e wijzigingsbesluit Verordening
Zonnepanelenproject gemeente Venlo 2021
raadsnummer 2023 27
raadsvergadering d.d. 26 april 2023

team RGPMAN
steller R.Huizinga
doorkiesnummer 3111
e-mail r.huizinga@venlo.nl
datum 28 februari 2023

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 28 maart 2023, registratienummer 8175;
overwegende dat de gemeenteraad een aanvullend krediet van maximaal € 3.375.000,00
beschikbaar wenst te stellen voor het Zonnepanelenproject gemeente Venlo 2021.

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit:

Een krediet beschikbaar stellen van maximaal € 3.375.000,00 voor langlopende geldleningen
aan individuele deelnemers voor de tweede tranche van circa 750 zonnepaneleninstallaties;

en het vaststellen van

I. De navolgende 1e wijziging van de Verordening Zonnepanelenproject gemeente Venlo
2021;

A. Artikel 3 van de Verordening Zonnepanelenproject gemeente Venlo 2021 wordt
gewijzigd als volgt:

Artikel 3. Beschikbaar budget (plafond als bedoeld in artikel 4:25 Awb)
Het budget dat beschikbaar is voor het project bedraagt maximaal € 6.655.000,00.

II. te bepalen dat deze wijziging daags na bekendmaking in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-04-2023.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten